

ΝΑΥΑΓΙΑ

Σαν πλοία έγραψαν ιστορία για την πολεμική τους ισχύ, το μέγεθος τους, τη χλιδή που προσέφεραν και τις τεχνολογικές τους καινοτομίες.

Αργά ή γρήγορα όμως βρέθηκαν στο πυθμένα των θαλασσών τροφοδοτώντας το μύθο που είχαν δημιουργήσει με δοξασίες και παραδοξολογίες.

Mary Rose

Η πρώτη σύγχρονη προσπάθεια για την εξερεύνηση του ναυαγίου έγινε στα μέσα του 1960 από την ομάδα του Αλεξάντερ Μακ Κι. Το 1982, περίπου εξήντα εκατομμύρια παρακολούθησαν την ανέλκυση του Mary Rose ζωντανά στην τηλεόραση.

Σήμερα το πλοίο βρίσκεται σε διαδικασία συντήρησης και ψεκάζεται με ειδικά χημικά για να εμποδιστεί η διάβρωσή του ξύλου. Η διαδικασία θα ολοκληρωθεί το 2008 και μετά θα υποστεί μια διαδικασία αργής ξήρανσης. Μέχρι τότε οι επισκέπτες του ιστορικού ναυπηγείου του Πόρτσμουθ μπορούν να θαυμάσουν τη Mary Rose που εκτίθεται σε γυάλινη προθήκη.

Τιτανικός

Το πιο διάσημο ναυάγιο του κόσμου, ο Τιτανικός της White Star Line κατασκευάστηκε στο ναυπηγείο Harland και Wolff της Ιρλανδίας μεταξύ 1909 και 1911. Μνημείο πολυτέλειας για την εποχή του, διέθετε γυμναστήρια, πισίνες, γήπεδο σκουός και χαμάμ ενώ είχε συνολικό εκτόπισμα 46.328 τόνων.

Αν και είχε χαρακτηριστεί ως «αβύθιστο», ο Τιτανικός ναυάγησε μετά από σύγκρουση με παγόβουνο στις 15 Απριλίου 1912, πριν ολοκληρώσει το παρθενικό

του ταξίδι. Από τους συνολικά 2.208 επιβαίνοντες επιβίωσαν μόνο 712. Εξαιτίας του υψηλού προφίλ των επιβατών της πρώτης θέσης, το ναυάγιο έγινε πρώτη είδηση σε όλο τον κόσμο.

Η ιδέα της εύρεσης του ναυαγίου, ακόμα και της ανέλκυσης του, χρονολογείται από το έτος της βύθισης. Ωστόσο, η πρώτη επιτυχής προσπάθεια ήταν το Σεπτέμβριο του 1985 όταν μια επιστημονική ομάδα με επικεφαλής το διάσημο ερευνητή Δρ Ρόμπερτ Μπάλαρντ εντόπισε τον Τιτανικό 323 ναυτικά μίλια νοτιοανατολικά της Νέας Γης και σε βάθος 3800 μέτρων. Η πιο σημαντική ανακάλυψη ήταν ότι το πλοίο είχε κοπεί στα δυο. Στο τμήμα της πλώρης, που παραμένει σχετικά ανέπαφη και στο τμήμα της πρόμνης που βρίσκεται περίπου 600 μέτρα κατεστραμμένη και παραμορφωμένη. Οι μαρτυρίες των επιζώντων της εποχής για το αν το πλοίο είχε κοπεί ή όχι καθώς βυθίζονταν ήταν αντιφατικές.

Τόσο οι βρετανικές όσο και οι αμερικάνικες έρευνες κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι το πλοίο βυθίστηκε ανέπαφο και πιθανότατα κόπηκε στα δύο σε μεγάλο βάθος.

Σήμερα το ναυάγιο είναι επισκέψιμο μέσω του βαθυσκάφους MIR που ξεκινά από το Σεν Τζον του Καναδά και μεταφέρει τουρίστες στην πλώρη και τη γέφυρα όπου ο καπετάνιος Ε. Σμιθ εξέδωσε τις τελευταίες του διαταγές. Διάφοροι ιστορικοί και επιστήμονες αναφέρουν ότι οι επισκέψεις επιταχύνουν τη φυσιολογική διαδικασία διάβρωσης και ότι το ναυάγιο θα καταρρεύσει μέσα στα επόμενα 50 χρόνια.

Κατερίνα Στρακόσα

ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ ΣΤΗ ΘΑΛΑΣΣΑ

ΟΙ ΠΡΩΤΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ

Ένα από τα πιο βασικά πράγματα σε περίπτωση πνιγμού, που πρέπει να έχει υπόψη του αυτός που σπεύδει να βοηθήσει, είναι η ασφαλής ανάσπρωση τόσο του θύματος όσο και του ίδιου. Πολλές φορές το θύμα, στην προσπάθειά του να σωθεί, γαντζώνεται κυριολεκτικά επάνω στο σωτήρα του και τον παρασύρει στο βυθό. Ο βασικός κανόνας της διάσωσης στο νερό είναι: "Πέταξε, ρυμούλκισε, κωπιάστησε και μόνο τότε πήγαινε", δηλαδή, αρχικά θα πρέπει να πετάξετε στο θύμα ένα σκοινί ή κάποιο πλωτό αντικείμενο (ιστρώμα θαλάσσης, σωσίβιο) για να κρατηθεί ώσπου να φτάσει βοήθεια.

ΤΡΟΠΟΙ ΕΠΑΝΑΦΟΡΑΣ

Ένα άτομο που πνίγεται μπορεί να σωθεί μόνο με την άμεση εφαρμογή τεχνητής αναπνοής στόμα με στόμα, δηλαδή μόλις βγει από το νερό και πριν ακόμη μεταφερθεί στην ακτή. Στην επιφάνεια του νερού μπορεί να γίνει μόνο τεχνητή αναπνοή, που αρχίζει με δέκα δυνατές εμφυσήσεις για να περάσει ο αέρας μέσα από τους γεμάτους με νερό αεραγωγούς. Η καρδιοπνευμονική αναζωογόνηση δεν μπορεί να εφαρμοστεί μέσα στο νερό και κάθε τέτοια προσπάθεια αποτελεί χάσιμο χρόνου.

ΣΤΗΝ ΑΚΤΗ

• Τοποθετείται το θύμα σε τέτοια θέση, ώστε το κεφάλι του να βρίσκεται χαμηλότερα από τον κορμό του σώματος.

• Πιέζεται το στομάχι του, ώστε να αδειάσει από τα περιεχόμενα υγρά. Χτυπήματα στην πλάτη, βοηθούν στο άδειασμα των πνευμόνων από τα υγρά χωρίς να σπαταλάτε πολύ χρόνο.

• Αποφράσσεται ο λάρυγγας από

τυχόν ξένα σώματα (φύκια, εμέσματα, κ.λπ.).

• Εάν το θύμα δεν παρουσιάζει αναπνοή και σφυγμό, ταχύτητα ξεκινά η προσπάθεια καρδιοπνευμονικής αναζωογόνησης.

• Αν το θύμα παρουσιάζει σφυγμό, αλλά όχι αναπνοή πρέπει να γίνει υπερέκταση του κεφαλιού για να απελευθερωθούν οι αεραφόρες οδοί. Δηλαδή, η παλάμη του ενός χεριού του ανανήπτη εφαρμόζεται στο μέτωπο του θύματος ασκώντας έλξη προς τα πίσω, ενώ το άλλο του χέρι φέρεται στον αυχένα, ασκώντας ώθηση προς τα επάνω. Ακολουθούν εμφυσήσεις αέρα, με επαφή χειλιών (η μύτη συλλαμβάνεται με το χέρι του ανανήπτη και φράσσεται).

• Το θύμα μεταφέρεται στο πλησιέστερο θεραπευτήριο, ακόμη και αν έχει συνέλθει πλήρως.

Σήμερα υπάρχουν πλέον σχολές ιδιωτικές στις οποίες μπορεί κανείς να παρακολουθήσει μαθήματα ναυαγοσωστικής. Οι απόφοιτοι των σχολών μπορούν είτε να γίνουν εθελοντές ναυαγοσώστες, είτε να δουλέψουν επαγγελματικά. Το επάγγελμα είναι εποχικό και υπάρχουν περίπου 5000 θέσεις εργασίας. Μεταξύ άλλων οι σπουδαστές διδάσκονται τα εξής μαθήματα: χρήση ναυαγοσωστικού εξοπλισμού και γενικά των διαφόρων σωστικών μέσων. Εφόδια λουτρικής εγκατάστασης και ναυαγοσωστική. Διάσωση κάτω από συνθήκες υψηλού κινδύνου. Βασικές γνώσεις μετεωρολογίας. Επικίνδυνα ψάρια. Έρευνα βοθού, εκτίμηση ρευμάτων και ανέμων. Πρώτες βοήθειες. Οργάνωση & Διοίκηση Παραλίας. Συστήματα Επικοινωνίας. Ψυχολογία Πνιγμένου - Ναυαγοσώστη. ΚΑΡΠΑ στο νερό

Ειρήνη Χατζηπαναγιώτου



ΤΣΟΥ- NAMI

Το Τσουνάμι είναι θαλάσσιο φαινόμενο, που δημιουργείται με την απότομη μετακίνηση μεγάλων ποσοτήτων νερού, σε έναν ωκεανό, μια θάλασσα, μια λίμνη ή ένα φιάρο κ. α...

Η αρχική απότομη μετακίνηση του νερού, που προκαλεί τη γένεση ενός Τσουνάμι, μπορεί να είναι αποτέλεσμα σεισμού, παραθαλάσσιας κατάρρευσης βουνοπλαγιάς ή ηφαιστειακής έκρηξης ή κατολίσθησης.

Η ονομασία του, προέρχεται από τις ιαπωνικές λέξεις τσου-νάμι μεταφράζονταν στα ελληνικά ως «κύμα του λιμανιού»!!!

Πριν χτυπήσει ένα ισχυρό Τσουνάμι, η στάθμη της θάλασσας χαμηλώνει και το νερό αποτραβιέται από την ακτή, δίνοντας την εντύπωση ότι «όλη η θάλασσα έφυγε προς τα πίσω». Αυτό είναι ένα πολύτιμο σημάδι, για όσους βρίσκονται σε περιοχή που πρόκειται να χτυπηθεί.

Αν γίνει κάτι τέτοιο αντιληπτό, τότε όλοι πρέπει αμέσως να αρχίσουν να τρέχουν προς τα εσωτερικό της ξηράς, μακριά από την ακτή και να προσπαθήσουν να απομακρυνθούν όσο μπορούν από τις παράλιες περιοχές. Το χτύπημα του Τσουνάμι γίνεται μέσα σε ελάχιστο χρόνο, γύρω στα 5 λεπτά.

Επίσης, σχεδόν ποτέ δεν έρχεται μόνο ένα κύμα. Δημιουργείται μία ολόκληρη σειρά κυμάτων.

Στέλα Σαπαντζή

Θαλάσσιος βιολόγος

Ο θαλάσσιος βιολόγος μελετά την προέλευση, τη συμπεριφορά, τη γενετική και τις ζωτικές διεργασίες των θαλάσσιων οργανισμών.

Ο θαλάσσιος βιολόγος, μπορεί να συμμετέχει στα παρακάτω:

πραγματοποίηση ερευνών στις θάλασσες και τους ωκεανούς μας, για τον καθορισμό των περιβαλλοντικών επιπτώσεων της χρήσης του εδάφους και των υδάτων στη θαλάσσια ζωή-διαχείριση καταφυγίων θαλάσσιας άγριας ζωής για την προστασία της θαλάσσιας ζωής και την ενθάρρυνση της διατήρησης της βιοποικιλότητας.

υποστήριξη των βιώσιμων καλλιεργειών ψαριών, οστρακόδερμων και φυκιών, γνωστών ως υδατοκαλλιεργειών, προκειμένου να ικανοποιηθεί η ζήτηση των καταναλωτών για ψάρια και θαλασσινά.

παρακολούθηση των επιπτώσεων της ρύπανσης, όπως μιας πετρελαιοκηλίδας ή μιας παράνομης απόρριψης αποβλήτων, στους θαλάσσιους οργανισμούς.

Κωνσταντίνα Χριστοδούλου

Υδροβιότοποι

Τι είναι οι υδροβιότοποι

Υδροβιότοπος ή υγρότοπος ονομάζεται κάθε περιοχή που καλύπτεται εποχικά ή μόνιμα από ρηχά νερά, ή που δεν καλύπτεται ποτέ από νερά, αλλά το υπόστρωμά της είναι υγρό για μεγάλο χρονικό διάστημα μέσα στο έτος. Το υπόστρωμα των υγροτόπων μπορεί να είναι έδαφος, άμμος, χαλίκια κ.λπ.

Είδη Υγροτόπων

Οι υγρότοποι διακρίνονται σε φυσικούς και τεχνητούς, ανάλογα με τον τρόπο δημιουργίας

Τεχνητοί Υγρότοποι

Τεχνητοί υγρότοποι είναι οι αλυκές, οι τεχνητές λίμνες και οι ορυζώνες. Οι τεχνητοί υγρότοποι δημιουργούνται πρώτιστα για να καλύψουν συγκεκριμένες οικονομικές ανάγκες του ανθρώπου. Στη συνέχεια όμως, πολλοί από αυτούς εξελίσσονται σε σπουδαία οικοσυστήματα.

Απειλές και κίνδυνοι που δέχονται οι υγρότοποι

Η ανάγκη παραγωγής περισσότερων γεωργικών προϊόντων οδήγησε στην αποξήρανση τερα-

ΝΕΡΟ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ, ΕΠΙΣΤΗΜΗ

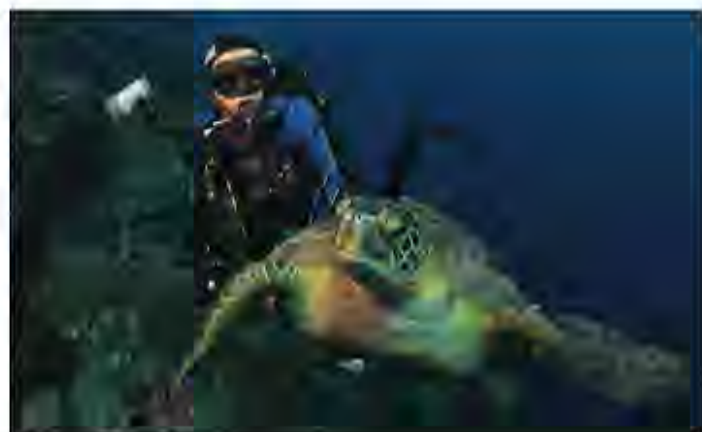
τους. Σύμφωνα με το Γραφείο Ραμσάρ, στους φυσικούς υγροτόπους μπορούν να συμπεριληφθούν περίπου 17 τύποι υγροτόπων και στους τεχνητούς περίπου 8. Ωστόσο, οι πιο γνωστοί, στο ευρύτερο κοινό, τύποι υγροτόπων είναι λιγότεροι σε αριθμό.

Φυσικοί Υγρότοποι

Στους φυσικούς υγροτόπους ανήκουν οι ποταμοί, οι εκβολές, τα δέλτα, οι λίμνες, οι λιμνοθάλασσες, τα έλη και οι πηγές. Οι φυσικοί υγρότοποι δημιουργούνται χωρίς τη μεσολάβηση του ανθρώπου.

ατιών εκτάσεων ελών και στη μετατροπή τους εν συνεχεία σε αγρούς και σε φυτείες δασοπονικών ειδών. Εκτός από τους υγροτόπους που χάθηκαν οριστικά, πολλοί άλλοι υποβαθμίστηκαν εξαιτίας της κατασκευής αρδευτικών έργων και της εισροής ρύπων (π.χ. απόβλητα στάβλων). Η ανάγκη για περισσότερη ενέργεια οδήγησε στην κατασκευή υδροηλεκτρικών έργων, η οποία επέφερε αλλοιώσεις στο φυσικό περιβάλλον των υγροβιότοπων στους οποίους έγιναν τα έργα αυτά π.χ. ποτάμια.

Γιάννης Χριστοδούλου, Γ4



Ένα από τα πιο σοβαρά προβλήματα της σύγχρονης εποχής είναι και η καταστροφή του φυσικού περιβάλλοντος, ειδικά της μόλυνσης των θαλασσών. Από το περιβάλλον ο άνθρωπος παίρνει μόνο ότι χρειάζεται για την επιβίωσή του, αλλά επεμβαίνει σε αυτό καταστροφικά σε αυτό για να το εκμεταλλευτεί με αποτέλεσμα στις μέρες μας το πρόβλημα να έχει πάρει τρομακτικές διαστάσεις. Σε αυτό αναφέρεται το απόσπασμα που ακολουθεί από το «Μαύρο Κύμα» του Λουίς Σεπούλβεδα.

Επιμέλεια Έρη Γεροντίδου

Το κείμενο είναι απόσπασμα του μυθιστορήματος Η ιστορία του γάτου που έμαθε σ' ένα γλάρο να πετάει. Μεταξύ άλλων εξετάζει και το μεγάλο πρόβλημα της ρύπανσης των θαλασσών. Στο έργο αυτό που εκτυλίσσεται στο λιμάνι του Αμβούργου, ο γάτος Ζορμπάς, «που ήταν μαύρος, πελώριος και χοντρός», υποσχεται σε μια ετοιμοθάνατη από τη μόλυνση γλαραπούλα να κλωσήσει αυτός το αυγό της, να μεγαλώσει το γλαρόπουλο που θα γεννηθεί και να το μάθει να πετάει. Το έργο γνώρισε και γνωρίζει τεράστια επιτυχία σε όλο τον κόσμο, ενώ στη Γαλλία γυρίστηκε και σε ταινία κινούμενων σχεδίων. Στο δικό μας απόσπασμα παρακολουθούμε τον τρόπο με τον οποίο μολύνεται θανάσιμα η Κενγκά, η μάνα-γλάρος.

Η Κενγκά άνοιξε τις φτερούγες για να πετάξει, αλλά το κύμα ήταν πιο γρήγορο και την πήρε από κάτω. Όταν ξαναβγήκε στην επιφάνεια, το φως της μέρας είχε χαθεί, κι όταν κούνησε δυνατά τα κεφάλι, κατάλαβε πως η κατάρα των θαλασσών την είχε τυφλώσει.

Η Κενγκά με τ' ασημιά φτερά βούτηξε πολλές φορές το κεφάλι της στο νερό, ώσπου κάποιες ακτίνες φως έφτασαν στις κόρες των ματιών της που 'χαν σκεπαστεί με πετρέλαιο. Η παχύρρευστη κηλίδα, η μαύρη μάζιγα, της είχε κολλήσει τα φτερά στο σώμα, κι η Κενγκά έπιασε να κουνάει τα πόδια, με την ελπίδα να κολυπήσει γρήγορα και να φύγει μακριά απ' το μαύρο κύμα.

Με όλους τους μυς της πιασμένους από την προσπάθεια, κατάφερε κάποτε να φτάσει στο τέλος της πετρελαιοκηλίδας και να 'ρθει σ' επαφή με το καθαρό νερό.

Όταν, βουτώντας το κεφάλι στο νερό κι ανοιγοκλείνοντας συνέχεια τα μάτια, κατάφερε να τα καθαρίσει, σήκωσε το κεφάλι και κοίταξε τον ουρανό· δεν είδε παρά κάτι σύννεφα ανάμεσα στη θάλασσα και στην απέραντο-σύνη του ουράνιου θόλου. Ήδη οι συντρόφισσές της απ' το σμήνος του φάρου της Κόκκινης Άμμου πρέπει να 'χαν πετάξει μακριά - πολύ μακριά.

Έτσι ήταν ο νόμος. Είχε δει κι η ίδια άλλους γλάρους να μολύνονται από το θανάσιμο μαύρο κύμα, κι όσο δυνατή κι αν ήταν η λαχτάρα της να κατέβει για να βοηθήσει, είχε αναγκαστεί ν' απομακρυνθεί, υπακούοντας στο νόμο που απαγορεύει την παρουσία στο θάνατο των συντρόφων.

Με τα φτερά τους ακίνητα,

ΘΑΛΑΣΣΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

κολλημένα στο σώμα τους, οι γλάροι αποτελούσαν εύκολη λεία για τα μεγάλα ψάρια, ή πέθαιναν αργά, από ασφυξία, καθώς το πετρέλαιο έφραζε όλους τους τους πόρους.

Αυτό το τέλος την περίμενε, κι η Κενγκά ευχήθηκε να την κατέπιναν αμέσως τα σαγόνια κάποιου κήτους.

Η μαύρη κηλίδα. Η μαύρη μάζιγα. Περιμένοντας το τέλος της, η Κενγκά έπιασε να καταριέται τους ανθρώπους.

«Όχι όμως όλους... Να μην είμαι και άδικη», έκραξε αδύναμα.

Πολλές φορές, από ψηλά, είδε πως κάτι μεγάλα πετρελαιοφόρα επικρεούνταν τις μέρες που 'χε στεριανή ομίχλη για να βγουν στη θάλασσα και να πλύνουν τις δεξαμενές τους. Σκόρπιζαν στη θάλασσα χιλιάδες λίτρα από μια ουσία παχύρρευστη και μολυσματική, που επέπλεε στο κύμα. Είδη όμως κι άλλες φορές που κάτι μικρά πλεούμενα πλεύριζαν τα πετρελαιοφόρα κι απαιτούσαν απ' αυτά ν' αδειάσουν τις δεξαμενές τους. Διατυχώς, όμως, αυτά τα πλεούμενα, όπου κυμάτιζε η σημάια με τα χρώματα της ίριδος, δεν έφταναν πάντα εγκαίρως για ν' αποτρέψουν τη

δηλητηρίαση των θαλασσών.

Η Κενγκά πέρασε τις πιο βασανιστικές ώρες της ζωής της καθισμένη πάνω στο νερό, με το τρομοκρατημένο της μυαλό να φαντάζεται τον πιο φριχτό θάνατο· χειρότερο απ' το να την κατασπαράξει ένα ψάρι, χειρότερο ακόμα κι απ' το να υποφέρει την αγωνία της ασφυξίας, ήταν το να πεθάνει από την πείνα.

Μπροστά στην εφιαλτική προοπτική ενός αργού θανάτου, κούνησε το σώμα της και διαπίστωσε με έκπληξη πως το πετρέλαιο δεν είχε πειράξει τις φτερούγες ως τη ρίζα τους. Μπορεί τα πούπουλά τους να 'χαν ποτίσει απ' αυτή την παχύρρευστη ουσία, τουλάχιστον, όμως, μπορούσε να τις ανοίξει.



«Μπορεί και να 'χω μια ελπίδα να βγω από δω», έκραξε η Κενγκά. «εκεί ίσως, αν πετάξω ψηλά, πολύ ψηλά, ο ήλιος να λιώσει την κατάρα που 'χει κολλήσει στα φτερά μου».

Θυμήθηκε μια ιστορία που της είχε διηγηθεί μια γριά συντρόφισσα απ' τα φρισιικά Νησιά: πως ήταν κάποτε ένας άνθρωπος, που τον έλεγαν Ίκαρο, κι αυτός, που λαχταρούσε να πετάξει, πήρε φτερά αετού και τ' άλειψε με κερί για να τα κολλήσει και να φτιάξει φτερούγες, και πέταξε ψηλά κι έφτασε κοντά στον ήλιο, κι η ζέση του ήλιου έλιωσε το κερί, κι ο Ίκαρος έπεσε.

Η Κενγκά χτύπησε τις φτερούγες, μάζεψε τα πόδια, σηκώθηκε δυο πόντους κι έπεσε με τα μούτρα στο νερό. Πριν δοκιμάσει άλλη μια φορά, βούτηξε ξανά και κούνησε τις φτερούγες κάτω απ' το νερό. Αυτή τη φορά, σηκώθηκε πάνω από ένα μέτρο, πριν

ξαναπέσει.

Το καταραμένο το πετρέλαιο είχε ποτίσει τα πούπουλα της ουράς, κι η Κενγκά δεν μπορούσε να κουμαντάρει το ανέβασμα. Ξαναβούτηξε κι έπιασε να καθαρίζει με το ράμφος το στρώμα της βρομιάς που 'χε σκεπάσει την ουρά της. Πονούσε που ξερίζωνε τα φτερά της, αλλά, στο τέλος, η ουρά της ήταν πολύ καθαρότερη.

Με την πέμπτη προσπάθεια, η Κενγκά κατόρθωσε να πετάξει.

Φτεροκοπούσε απεγνωσμένα, αλλά το βάρος του πετρελαίου δεν την άφηνε να πλανάει. Λίγο να κουραζόταν, και θα 'περτε σούμπτη. Ευτυχώς, δεν την είχαν πάρει τα χρόνια, και οι μύες της σήκωναν εύκολα το ζόρι.

Πέταξε πολύ ψηλά. Χωρίς να σταματήσει το φτερούγισμα, κοίταξε κάτω κι είδε τη λεπτή, άσπρη γραμμή της κόστας. Είδε και κάτι καράβια, που ήταν σαν κουκκίδες σε γαλάζιο ύφασμα. Πέταξε ψηλά, αλλά ο ήλιος δεν της έκανε το χατίρι. Ή οι ακτίνες του ήταν πολύ αδύναμες ή το στρώμα του πετρελαίου ήταν πολύ παχύ.

Η Κενγκά κατάλαβε πως δε θα 'χε για πολύ ακόμα τη δύναμη να φτεροκοπάει, κι έπιασε να βρει ένα μέρος στην ενδοχώρα για να κατέβει, ακολουθώντας την πράσινη και φιδωτή γραμμή του Έλβα.

Το φτερούγισμά της γινόταν όλο και πιο βαρύ, όλο και πιο αργό. Έχανε δυνάμεις. Έπερτε.

Σε μίαν απέλπιδα προσπάθεια να ξανακερδίσει ύψος, έκλεισε τα μάτια και ύφευσε με όσες δυνάμεις της είχαν απομείνει. Δεν κατάλαβε πόση ώρα πέταξε με τα μάτια κλειστά, όταν όμως τα άνοιξε, πετούσε πάνω από έναν ψηλό πύργο μ' έναν χρυσαφένιο ανεμοδείκτη.

«Ο Άγιος Μιχαήλ!», έκραξε, αναγνωρίζοντας το καμπαναριό της αμβουργιανής εκκλησίας.

Τις φτερούγες της δεν μπορούσε πια ούτε να τις κουνήσει.

Λουίς Σεπούλβεδα